

Konferenca v Parizu za evropsko armado

PARIZ, četrtek, 7. decembra—Francija je danes naznila, da bo za prihodnji mesec sklical konferenco za padnih evropskih sil, na kateri se bodo naredili načrti za evropsko armado.

To naznalo, ki je očvidno rezultat pogovorov, ki se vršijo v Washingtonu med Trumanom in Attleeom, je podal informacijski minister Albert Gazier, ki je potrdil, da je Francija končno pristala na to, da se v armado Evrope vključijo oboroženi oddelki Zapadne Nemčije.

Odločitev Francije je znaga za Ameriko

Francija je do sedaj vztrajala, da se mora najprej ustvariti obrambno ministrstvo Evrope, potem šele naj bi se pretresalo vprašanje udeležbe Zapadne Nemčije v armadi za obrambo Evrope proti groženju agresiji Sovjetske zveze.

Sprememba francoškega stališča predstavlja zmago za stališče Zedinjenih držav. Ameriška vlada želi, da postane Zapadna Nemčija del evropskega obrambnega sistema čim prej mogoče.

Britska vlada brani stališče Zedinjenih držav

LONDON, 6. dec.—Nekateri delavski poslanci so danes ponovili zahtevo, da se borbi na Koreji napravi konec in obtoževali, da je Anglia postala "vassal" Zedinjenih držav. Zastopniki vlade so v debati odločno zagovarjali Zedinjene države.

Vlada je tudi zavrnila zahteve v parlamentu za publikacijo zavezniških vojaških direktiv, ki so bile dane generalu MacArthurju.

Nemški protestanti zahtevajo edinstvo

BERLIN, 6. dec.—Nemški Protestantji so danes pod vodstvom škofa Otona Dibeliusa objavili apel za zedinjeno Nemčijo.

Škof je med ostalim izjavil: "Razcepitev Nemčije po željeni zavesi je postala vir nevarnosti ne samo za nemško ljudstvo, temveč tudi za Evropo in ves svet. Posledice utegnejte biti nepreračunljivo zlo."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o ugodnih po svetu in doma!

Višinski napadel apel 13 narodov, da bi se armada Rdeče Kine ustavila na 38. prečnici

LAKE SUCCESS, N. Y., 6. dec.—Andrej Višinski je danes napadel apel 13 azijskih in srednjevzhodnih narodov na komunistično Kitajsko, da naj ustavi svojo armado v Koreji na 38. prečnici.

Poroča se tudi, da je proti upoštevanju apele nastopila delegacija pekiňske vlade, ki se nahaja tukaj. Vsled tega je ta napor za končanje borbe na Koreji očvidno obsojen na izjavljene.

Načelnik kitajske komunistične delegacije Wu Hsičuan je poročil iz poučenih virov v zvezi z apelom hotel vedeni, zato je bil apel naslovilen samo na njegovo vlado, in zahteval, da

JOHN SMOLIĆ

Včeraj je nagloma umrl pri delu pri Weatherhead Co. John Smolić, stanujoč na 7512 Donald Ave. Pogreb oskrbuje Zajedništvo pokopališča v sinovi, 458 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Zadnja čas

Clanice društva Svob. Slovenske št. 2 SDZ so prošene, da pridejo nočoj v Grdinov pogrebni zavod na Lakeshore Blvd., da izkažejo zadnjo čas umrli ustanovni članici Heleni Perdan.

SENATNI ODBOR SE IZREKEL ZA POMOC JUGOSLAVIJI

WASHINGTON, 6. dec.—Senatni odbor za zunanjje posle je danes soglasno odobril program, da se dovoli vstop \$38,000,000 za pomoč Jugoslaviji, ki vsled velike suše nujno potrebuje živila.

ZAROKA

LILLIAN LOUISE MODIC

Zaročila sta se Miss Lillian Louise Modic, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Louis Modic, 1217 E. 176 St., ki so preje bivali v Euclid, O., in Mr. Herman (Whitey) Koporc, sin Mr. in Mrs. Joseph Koporc iz 785 E. 157 St.

Zaročenka je graduirala iz Euclid Central High šole ter je dobro poznana v Collinwoodu in Euclidu, kjer je leta 1949 dobila naslov Miss Euclid. Zaročenec je graduiral iz Cathedral Latin High šole. Datum poroke se še ni določilo. Bilo srečno!

Obkoljeni marini pričeli borbo, da se rešijo iz pasti

TOKIO, 7. dec.—Ameriški marini, ki so bili obkoljeni na dveh ločenih sektorjih v severozapadni Koreji v bližini rezervarja Čangjin, so se strnili in pričeli skupno desperatno borbo, da se prebijejo iz pasti. Borba se vrši v velikem snežnem viharju.

Zavezniška letala med tem navzolic skrajno slabim vremenjskim razmeram nadaljujejo z operacijami. Piloti, ki so se vrnili na svoje baze, poročajo, da je bilo v sredo ubitih najmanj 1,700 Severnih Korejcev in Kitajcev.

29 potniških letal poslanih na Daljni vzhod

WASHINGTON, 6. dec.—Armadna zračna sila je danes odkrila, da je bilo poklicanih v službo 29 potniških letal, da bodo v stanju sodelovati v kritični situaciji, ki obstaja na Koreji.

V tej zvezi pa so uradni viri zanikalci govorce, da se bodo letala rabila za evakuacijo ameriškega vojaštva s Koreje.

KONCERT MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA SLOV. DEL. DOMA na Waterloo Rd.

v nedeljo, 10. dec.

3.30 popoldne
Občinstvo je vabljeno, da ga poseti

O čem sta se zedinila Truman in Attlee na konferenci v Washingtonu

Predsednikov tajnik nenadoma umrl

WASHINGTON, 5. dec.—Danes ob 5.50 popoldne je nenadoma umrl tajnik predsednika Trumana za tisk Charles Griffith Ross, star 65 let, ki je bil od mladih let predsednikov osebni prijatelj.

Ross je malo prej govoril s petdesetimi novinarji, katerim je poročal o poteku današnje konference med predsednikom Trumonom in premierjem Attleeom na krovu predsedniške jahte "Williamsburg." Vrnivši se v svojo pisarno v eksekutivnem delu Bele hiše, se je vse del v mizi in začel z delom za radijsko oddajo, ko mu je postal slabo.

K njemu je prihitel predsednikov osebni zdravnik Wallace Graham. Ob 6.26 je bilo naznajeno, da je umrl. Soprogata počajnega je prihitela z limuzino v Belo hišo, ampak tja je dosegla še 17 minut po moževi smrti.

Casniki, ki so malo prej govorili z Rossom, so opazili, da se je močno potil in da si je enkrat moral obrisati pot s čela. Med pogovorom je tudi malo počajnega.

Druge pa je bil videti pri popolnem zdravju.

Vladna gradnja za vodikovo bombo

AIKEN, S. C.—Pred nekaj dnevi se je zvedelo, da se je zvezna vlada odločila, da v tem delu South Caroline kupi 390 štirjaških milj zemlje, na kateri se bodo zgradile naprave za proizvodnjo atomske energije, oziroma material za vodikovo bombo.

Radi gradnje projekta, ki bo vred \$260,000,000, se bo moral izseliti 1,500 družin z okoli 7,500 članji.

Vest, da so postali preko noči takorekoč brezdomci, je napravila na preproste prebivalce okraja skrajno porazen vtis. Ko so slišali, da se vlada zanima za njih zemljo, so bili pod vtisom, da gre za projekt, ki bo ustvaril mnogo dela za ljudstvo, niti sanjalo pa se jim ni, da bodo njih domovi porušeni in si bodo morali iskat nove strehe. Ako bi bila padla medenje atomske bombe, bi ne mogli biti bolj osupljeni.

Vladna komisija za atomsko energijo je izbrala ta kraj po štirimesečnem proučevanju več kot sto krajev širok dežele.

PREISKAVA NESREČE ODKRILA BREZBRIŽNOST

NEW YORK, 28. nov.—Preiskava o vzrokih velike železniške nesreče na Long Islandu večer pred Zahvalnim praznikom, v kateri je bilo 77 oseb ubitih, nad 300 pa ranjenih, je odkrila, da so bile na dan nesreče preglede zavore samo na prvih v zadnjih vagonih obenj vlakov.

To pomeni, da so bila kršena pravila zvezne komisije za meddržavno trgovino.

Civilna obramba

Novo imenovan ravnatelj za civilno obrambo Ellsworth H. Augustus je naznani, da bo pričel takoj z delom, da se organizira armada 200,000 civilistov, ki bi skrbela za zaščito Clevelandca v slučaju vojne.

MacARTHUR ODLOČI ALI JE POTREBEN UMIK S KOREJE;

OBRAMBA EVROPE SE POSPEŠI

WASHINGTON, 6. decembra—Po dvodnevnih posvetovanjih sta se predsednik Truman in premier Attlee zedinila glede osnovnih točk postopanja v obstoječi svetovni krizi. Kakor se poroča iz poučenih virov, je osnova tega sporazuma sledi:

Oborožene sile Združenih narodov se bodo umaknile s Koreje le v slučaju, da bi bil general MacArthur pričan, da ni mogoče formirati ali držati obrambne linije, to se pravi, da je odločitev prepričena njegovi razsodnosti.

KOMUNISTIČNI KITAJSKI SE NE DOVOLI VSTOPA V OZN

Zedinjene države in Anglija bosta nastopili skupno proti sprejemu komunistične Kitajske v organizacijo Združenih narodov.

Zedinjene države obdržijo kordon mornarične sile okrog Formoze in bodo še nadalje storile vse, kar je v njih moči, da otok, kjer se nahaja oborožena sila kitajskih nacionalistov, ne pada v roke pekinškemu režimu.

Amerika in Anglija bosta delali roka v roki politično in ekonomsko, zlasti bodo Zedinjene države pomagale Angliji dobiti sirovine, ki so ji potrebne za obstoj.

AMERIKA JE VOLJNA POGAJATI SE S KOMUNISTIČNIMI SILAMI

Zedinjene države so pri volji na posvetovanja bodisi s komunistično Kitajsko ali Sovjetsko zvezo, ali z obema, v naporu, da bi se izdelala formula za svetovni mir.

Ako bi bile čete Združenih narodov prisiljene zapustiti Korejo, se Amerika in Anglija zavezujeta, da se "nekega dne" zopet vrneta tja in dejelo osvobodita komunističnega režima.

Kar se tiče atomske bombe, je predsednik Truman pripravljen pristati na to, da bi se njena uporaba prepustila skupni odločitvi Amerike in Anglije, toda tak sporazum bi ne smel biti tako brez pogojen, da bi Ameriki vezal roke, ačko bi bila trenutno primorana uporabiti bombo.

PRIPRAVE ZA VOJAŠKO OJAČENJE PROTI BODOČI AGRESIJI

Sporazum, ki bo končno formuliran, bo poudaril, da nimajo zapadne sile najmanjšega namena, da bi pod pritiskom sile kapitulirale pred Sovjetsko zvezo in državami, ki se nahajajo pod njeno kontrolo, (to se pravi, Zapad ne bo pristal na "apizment" sovjetske ekspanzije).

Nazori Trumana in Attleea v tem pogledu so enaki in oba bosta delala na to, da se Evropa skupno z Ameriko vojaško ojači in da nastopi kjer koli in kadar koli bi bilo potrebno, da se ustavi val komunistične agresije.

TAKO ATTLEE KOT TRUMAN STA NEKOLIKO POPUSTILA

Sporazum, ki je bil dosežen, predstavlja kompromis na nekaterih točkah.

Attlee se je najbolj upiral odločitvi glede Formoze in pa temu, da morajo vrata Združenih narodov še nadalje ostati zaprta komunistični Kitajski. Ampak Truman se ni uklonil in je vztrajal na stališču, da ačko bi Amerika popustila, bi to pomenilo nagrado za agresorja.

V zameno za to pa je Attle popustil glede korejskega položaja, namreč pristal je, da se čete Združenih narodov umaknijo s Koreje, ačko bi to postal potrebno, tako da bodo svobodni narodi sposobni odbiti napad, ačko bi Sovjetska zveza udarila v Evropi.

Letna seja

Jutri, v petek večer se vrši letna seja društva "Svoboda".

Članstvo društva "Ribnica" št. 12 SDZ se naznana, da se je preložilo letno sejo na nedeljo, 17. decembra. Vršila se bo v sobi št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Začetek ob 1. uri popoldne. Članstvo bo obveščeno tudi potom dopisnice.

Seja preizvena

Članstvo društva "Ribnica" št. 12 SDZ se naznana, da se je preložilo letno sejo na nedeljo, 17. decembra. Vršila se bo v sobi št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Začetek ob 1. uri popoldne. Članstvo bo obveščeno tudi potom dopisnice.

Odšli k vojakom

Dne 24. novembra so bili vpo- klicani v vojaško službo Henry Stopar, 21170 Tracy Ave., Tee- ny Ulle, E. 237 St. in Norman Kozan iz Lakeland Blvd. Želi- mo jim srečen povratek!

Resno je zbolel poznani zdravnik dr. Anthony Skur ter ne bo za nedolopen čas ordiniral. Upamo, da bo kmalu popolnoma okrevljan.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov)	5.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov)	6.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KJE IN ZAKAJ AMERIKA IZGUBLJA IDEJNO VOJNO?

(HAROLD CALLANDER V N. Y. "Timesu")
(3)

V enem svojih nedavnih govorov je predsednik Truman dal razumeti, da je za zverižene pojme o Zedinjenih državah največ odgovorna komunistična propaganda. Bilo bi bliže resnici, ako bi rekli, da so sumnje in strah pred Zedinjenimi državami, ki že dolgo obstoje v inozemstvu, zelo olajšale delo komunistične propagande.

Ta sumnja in ta strah med delavci, ki sta plod markistične doktrine, da je "kapitalizem" po svojem bistvu neko zlo, sta našla najbolj zgovoren izraz s strani intelektualcev, katerim ni vulgarna masna produktivnost Zedinjenih držav nič manj odporna nego je suženjsko delo v Sovjetski Rusiji. Tako se je estetski odpor akademika sklopil s doktrinarnim sovraštvo komunistov in postavil Zedinjene države v slabo luč tako med izobraženci kot neukimi.

Ista kombinacija naporov je sedaj vidna v Aziji. Vsi znani argumenti proti Marshallovemu planu, ki so bili rabljeni v Evropi v dobi zadnjih treh let, se sedaj pojavljajo na Vzhodu, ki ima postati deležen nevarnosti ameriške darežljivosti. Med tem ko evropski konservativci besnijo proti vratolomnosti Amerikancev, ki zagovarjajo politično svobode za Orientalce, nekateri Orientalci odražajo evropski strah pred ameriškim imperializmom pod masko dolarskih daril za financiranje gospodarskega okrevalja in kolektivne obrambe proti sovjetski ekspanziji.

Nekateri Azijci so očvidno čuli, da so Zedinjene države osvobodile Filipinske otoke in pritisnali na Britanijo za izpraznitve Indije, na Nizozemce, da osvobodijo Vzhodno-indijske otoke, in na Francijo, da napravi konec "kolonialstva" v Indokini. Utegnili so tudi slišati o nedavnih govorici v Zedinjenih državah za okupacijo Formoze iz strategičnih razlogov. Vsekakor je težko prepričati Azijce, da kadar jim Zapad ponuja kaj boljšega nego kolonialno izkorisčanje, kakršnega so poznali v preteklosti, more to biti kaj drugega kot neka strategična domislica.

Prav kakor evropski delavci domnevajo, da se ameriški "kapitalizem" nič ne razlikuje od evropskega, tako tudi mnogi Azijci očividno sodijo, da ni razlike med Zedinjenimi državami in imperialnimi silami Evrope, katerim je bilo blagostanje vzhodnih mas malo mar, dokler se ni začel v Aziji širiti komunistični vpliv. Posledica tega je, da na obeh kontinentih naš ugled trpi vsed slabega imena, ki ga imajo naši sedanji zavezniki, kakor tudi vsed mnogo oglašanih dvoumnosti in protislovij, ki jih očitujejo naše snernice, oziroma naši naporji, da bi našli neke določene smernice.

Bilo bi brez pomena, ako bi Azijcem skušali razlagati naš Bill of Rights (s popravkom ali brez popravka, ki smo ga za praktične svrhe dodali z uzakonitvijo McCarranovega zakona). Malo jih je med njimi, ki razumejo ameriško zgodbino in večina je preveč zaposlena z okrutno borbo za goli obstojo, da bi imeli časa razmišljati o civilnih svobodčinah.

Neizobražene mase vzhodnih dežel vidijo v komunizmu nov in vabljiv nauk, ki ima toliko večjo privlačnost, ker nimajo nikakega pojma, kako se tako zvani komuni in Rusiji praticira. Na drugi strani pa pojmom demokracije v njih mislih predstavlja svobodno podjetništvo, kakršnega ljubijo nekateri Amerikanci in katerega so v Aziji zastopali predvsem taki pustolovski "kramarji," ki so nekoč ustanovili bazo britske oblasti v Indiji in pozneje razširili oblast zapadnega sveta po drugih delih Azije.

Predno moremo upati, da bomo premagali moralne ovire, pred katerimi se nahaja ameriški nazor, bi morali predvsem prepričati Evrope, da naš "kapitalizem" ni oni neupogljivi, omejeni in nizko-mezdn sistem, katerega se skuša današnja zapadna Evropa otresti z večjimi ali manjšimi dozami socializma. Dalje bi morali delati na tem, da Azijcem pojasnimo prvič, da jarem, v katerega bi jih upregla Sovjetska Rusija, se ne bi dosti razlikoval od zapadnega "kolonialstva" v svoji najslabši oblikim in drugič, da današnji Zapad pod vodstvom Zedinjenih držav resnično poizkuša popraviti napake, ki jih je delal v Aziji v preteklosti in da dejansko želi Azijo dvigniti iz njene bede in brezmočnosti.

Kar se tiče Evrope, ne bomo absolutno nikamor pri-

šli, ako bomo že naprej zavrnili globoko prepričanje njih narodov, zlasti ljudstva Anglije, da je socialistična ekonomija za Evropece edina alternativa za komunizem, kajti evropski narodi ne verujejo, da je "kapitalizem" sposoben ustvariti večjo ekonomsko enakost in da je z ozirom na probleme, pred katerimi se nahaja današnja Evropa, sploh nekaj zastarelega. Bodisi da nam je to všeč ali ne, tak je splošni in močno ukoreninjeni nazor današnje Evrope, in mi ne moremo zahtevati od Evropecev, da ta nazor zavrnejo in da se vrnejo k doktrini svobodnega podjetništva samo vsled tega, ker vplivni Amerikanci še vedno verujejo vanj.

Tudi si ne smemo predstavljati, da ker se je ameriškim večji del agrarnim kolonijam, ki so govorile samo en jezik posrečilo (akoravno ne brez težav) v osemnajstem stoletju ustvariti en sam trg brez medsebojnih tarifnih zidov, bi morala takoreč preko noči storiti isto današnja visoko industrijska in mnogo jezikov govoreča Evropa. Iznebiti se moramo ideje, da je zapadna Evropa nekaka zaostala provinca, katera ne potrebuje drugega, kakor nekaj odločnih in žilavih Amerikancev, da ji povedo in ukazejo, kako in kaj, pa bo tam nastala ekonomska situacija, podobna oni, katero smo ustvarili v Ameriki v popolnoma drugačnih časih in razmerah.

Kar se tiče Azije, se moramo znebiti takih naivnosti, kakor n. p., da je tam izvedljiv naš demokratični elektoralni sistem, in da so bivše kolonije zapadnih sil v stanju izvršiti prehod iz popolne odvisnosti v popolno neodvisnost, ako bi le njih vladarji izročili oblast domaćim nacionalistom.

Proces izobraževanja in pojasnjevanja bi se torej moral vršiti na znotraj in na zunaj. Naše delo je doma in izven naših mej. Šele, kadar bomo sami popolnoma na jasnem o svojih odnosih z zunanjim svetom in smernicah, katerim naj sledimo, bomo v polni meri kos argumentom in predskokom onih, ki nas krivo sodijo in postavljajo Zedinjene države v napačno luč v Evropi in Aziji.

Za vse to bo treba časa. Delo bo komplikirano. Pri tem nas bodo tudi ovirali oni Amerikanci, ki skušajo ustvariti, da so Zedinjene države prav tako imperialistične, kakor so bili drugi narodi, ki so bili pred nami velike sestovne sile. Toda ta proces je vitalen del programa za ustvaritev "položajev moči," pri katerem se mora dati moralnemu faktorju večji poudarek kot kdaj poprej.

UREDNIKOVA POŠTA

Razno iz

Collinwooda

Poroča Vinko Coff

Posnemanja vredno

Ko je Tone Princ kazal drugič filmske slike v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., kateri je posnel, ko sta se nahajala z ženo Jennie v rojstnem domovini na obisku svojih staršev, smo med drugimi zanimivimi slikami tudi videli "otroško zavetišče" v gozdu Metuljek pod Triglavom in na vrtu tega skupino otrok-tuberkuloznih bolnikov—kateri so se igrali z samo "eno žogo." Takoj po kazanju filma pride k meni Mr. Frank E. Lunka in mi reče: "Na, tu imaš en dolar, morda bo še kdaj drugi kaj dal in kupite par žog ter jih pošljite tem otrokom v Metuljek."

Ta plemenita ideja je rodila sad, nabralo se je vsoto \$24.75 in darovalci so: Mr. in Mrs. Tony Hrvatin, \$5; Mr. in Mrs. V. in Eva Coff, \$4 Po \$1: Frank E. Lunka, Mr. in Mrs. Joe Perko, Frank Ipavec, Joe Godec, Louis Furlan, Mr. in Mrs. Joe Skočaj, Mike Nabrežina, Andy Kristan, Fric Česnik, Stanley Godnjavec, Mrs. Frances Francelj, Louis Smrdel, Frank Bittenc, Joe Plancic, Mr. in Mrs. Stefan Lokar, Mr. in Mrs. Mike Pinchulich; Frank Završnik, 50 centov, ter Mrs. Tekalec, 25 centov.

Za to vsoto se je nakupilo več žog, football, basketball in pištalne ter risalnega papirja, svinčnikov in risalnih kred ter raznih drugih "otroških igrač. K vsemu temu pa je naš poznan trgovec Mr. Joseph F. Durn daroval tudi v blagu za vsoto \$7.91. Vse to je že bilo odposlano na naslov Pavla Zakrašček, otroče zavetišče v gozdu Metuljek pod Triglavom. Ona je sestra Mrs. Jennie Princ in je v bolnišnici zaposlena kot kuharica. Poštnino pa je plačala podpisani. Prisrečna hvala vsem darovalcem!

Dostikrat se govori, da bomo Slovenci tu v Ameriki kmalu izumrli. Ne, bratje in sestre, naša mladina ni brez čuta ali zanimanja za slovensko mélodijo, le podpora je potrebna, da jo odpravimo in navdušujemo, in bo lahko živelna še sto let.

Torej, ne pozabite priti v nedeljo 10. decembra točno ob 3.30 uri popoldne—ne bo vam žal, pa tudi mladini boste ustregli in ji dali priznanje za trud na polju slovenske kulture.

Mary Vidrich.

Letna seja SDD

V nedeljo 28. januarja 1951 ob 2. uri popoldne se vrši letna seja korporacije in članov Slovenski delavski dom.

SANS in njegovo delo

Pri nekaterih se opazuje vidni strah pred SANsom, češ na črni listi je. Delo SANSA je bilo odprtito in pošteno, to ste največja priča vi in naše organizacije članice. Ali niste delali in bili aktivni le za to, da ste s svojim delom pomagali materialno svoji rojstni domovini, svojim krvnim bratom in sestram? Torej, zakaj naj bi se cali in morda celo sramovali svojega lastnega dela? In kdo pa je SANS? Ali ni to organizacija, sestoječa iz vas v vaših društvih? Poznana organizacija Progresivnih Slovenskih mima pač načelo zaslug vsega dela v zvezi s SANsom, saj ravno ta organizacija je najbolj vestno in požrtvovalno delala in bila ponosna na to svoje delo. Čemu danes strah in izogibanje od nečesa, zakar ni še dolgo tega, ko je bilo polno zanosa? Morda ima nekaj posledic to, da je k organizaciji pristopilo nekaj članic, ki se nikdar še niso odkrito strinjale z vašim delovanjem in kot take tudi ne spadajo v vaš krog. Častno je bilo vaše delo v preteklosti in nečastno bi bilo sedaj pljuniti na svoje lastno delo. Kam jadramo?!

Tudi tuji pomagajo Jugoslaviji

Ali se te žene veleuglednih državljanov Zedinjenih držav kajojo ali sramujejo pomagati Jugoslaviji. V Prosveti z dne 30. novembra čitamo:

"Ugledne ženske v Washingtonu so se odločile za pomoč Jugoslaviji, ki je prišla v stisku zaradi suše v prošlem poletju. Ustanovile so odbor, ki je že storil prve korake."

Pobudo za ustanovitev odbora je dala Marquerete Griffin, članica uredniškega štaba magazina National Geographic. V od-

boru so žene visokih ameriških uradnikov. Med temi so: žena državnega tajnika Achesona, žena poljedelskega tajnika Branana, žena generalnega poštarnika Donaldsona, žena Simonsa, šef protokola državnega departmanta, žena Blacka, predsednika mednarodne banke, žena Gastona, predsednika izvozne-uvzorne banke, in več drugih.

Predlog Marquerete Griffin je dobil dober odziv in razumevanje. Ustanovljen je bil odbor in za začasno predsednico je bila izbrana Vera Popović, žena Jugoslovanskega ambasadora v Washingtonu. V odboru je 26 uglednih žensk, ki so sklenile, da bodo še takoj na delo, da bo Jugoslavija dobila pomoč v živilih, oblikoval, obvladu, zdravilih in denarju. Žena Nathana Horwitz je že poklonila odboru 500 parov čevljev.

Tudi Luterani pomagajo Jugoslaviji

Mednarodna luteranska organizacija Lutheran World Relief je že prej poslala pomoč Jugoslaviji v vsoti več tisoč dolarjev. Lani je poslala pakete v vrednosti \$80,000. Ko je bila obveščena o strašni suši, se je odločila za nadaljnjo pomoč.

Luteranska organizacija je poslala v novembra Jugoslaviji 63 ton pšenice, 20,000 funtov sladkorja in 5,000 parov čevljev. Naznana je, da bo razvila veliko kampanjo za pomoč jugoslovanskim ljudstvom. Torej drugoverci pomagajo jugoslovanskim narodom, kjer ima njihova vera le malo vernikov, kaj pa, naša rimsko-katoliška vera, kje je njena krščanska pomoč—pomoč narodu, ki je v veliki večini njihove vere? Kje je vsega usmiljeni vodja katoliške cerkve—Sveti oče? Tuji verci vidijo potrebo pomoči, saj luteranska cerkev bo dobila le malo kredita, ker vemo, da v Jugoslaviji je malenkostno število luterancev. Lahko se zgodi, da bodo jugoslovanski narodi spreviedili, kdo jim je pomagal v sili in potrebi in lahko se zgodi, da bo tuja verava v tem dobila spoštovanje in ugled pri rimsko-katoličnih Jugoslavijah.

Pridite vse na koncert Mladinskega zborja SDD

Cleveland, Ohio—Mladinski pevski zbor Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. bo zopet prepeljal in nas kratkočasil v nedeljo 10. decembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 3.30 uri popoldne.

Odbor zborja vabi vse stare mamice in starše, prijatelje in znance od blizu in daleč, da se tega koncerta gotovo udeležite. Zagotavljamo vam, da bo užitek stoprocenten in to samo za 75 centov. Torej, cenjeni čitatelji televrstic, zavedajte se, da je to edina mladinska ustanova v tej deželi, katera je in stoji na svojih lastnih nogah brez članarine ali kakšne posebne podpore od večjih ustanov. Njegovi članini in članice so naša mladina v starosti od šest do 13 ali 14 let. Njih učiteljica, pianistinja in otročiči so vsi po večini že druga generacija tu rojenih staršev, ampak ko bodo ti malčki zapeli v materinem jeziku, boste presenečeni, kako razločno bodo izgovarjali slovenske besede.

Dostikrat se govori, da bomo Slovenci tu v Ameriki kmalu izumrli. Ne, bratje in sestre, naša mladina ni brez čuta ali zanimanja za slovensko mélodijo, le podpora je potrebna, da jo odpravimo in navdušujemo, in bo lahko živelna še sto let.

Torej, ne pozabite priti v nedeljo 10. decembra točno ob 3.30 uri popoldne—ne bo vam žal, pa tudi mladini boste ustregli in ji dali priznanje za trud na polju slovenske kulture.

Iz urada Big Tonyja v Californiji

Oakland, Cal. — Cenjenega urednika "Enakopravnosti" prosim, da bo toliko prijazen, da mi dovoli nekoliko prostora, da boročam našim prijateljem in sorodnikom širne Amerike

LITERATURA ROMUNSKIE MANJSINE

Z osvobojenjem Jugoslavije je tudi romunska manjšina pri nas zaživelova novo življenje. Prvič v zgodovini so Romuni na jugoslovenskem ozemlju stopili v isto vrsto z drugimi jugoslovenskimi narodi, postali so politično in gospodarsko enakopravnii, njihova kultura se je začela svobodno razvijati.

Pred tremi leti je bil na letni skupščini romunskega literarnega društva "Lumina" (Luč) sprejet predlog, da se zastavi vse sile za razvoj mlade romunske književnosti v Jugoslaviji. Meseca maja letos pa je bilo že prvo posvetovanje mladih piscev romunske manjšine. V razdobju treh let lahko opazimo nenavadno dvig romunskega literarnega ustvarjanja, ki je možen samo v pogojih, v kakršnih živijo manjšinske narodnosti pri nas. Že 1947 leta so Romuni začeli izdajati dve mesečni reviji "Lumina" in "Bucuria pionerilor" (Pionirska radost), poleg tega pa tudi politični tednik "Libertatea" (Svoboda) z literarno rubriko Libertatea literare.

V tem času je izšlo tudi čez 50 knjig s skupno naklado 250,000 izvodov. To je prav lepa kulturna pot manjšine, ki šteje 70,000 prebivalcev. Ob tej priliki ne bi posebej omenjali kulturno-pravetnega dela (folklorne, dramske, pevske in glasbene skupine), ki je bilo zelo plodno v mestih kakor tudi na deželi.

Po prvih literarnih poizkusih v časopisu Libertatea so mladi pisci, med njimi največ borcev iz Narodno osvobodilne vojske, začeli leta 1947 izdajati svojo literarno revijo: "Lumina," ki je kmalu postala prav lep in resen predstavnik romunskih kulturnih delavcev. Prvi letnik revije je po tematiki ves prezent z nedavno preteklostjo, z borbo proti fašizmu. Iz vseh del se vidi, kako tesno je romunska manjšina v osvobodilnih borbi povezala svojo politično, ekonomsko in kulturno problematiko s problematiko ostalih jugoslovenskih narodov.

Drugi in tretji letnik revije "Lumina" predstavljata velik korak naprej. Tematika je vse bolj pesnika in obdelana v najrazličnejših literarnih oblikah. Originalna proza in poezija se mnogita, na dan prihaja prevodna literatura, ponatis iz romunskih klasikov, kritike, eseji itd. Poglej mladih piscev se vse bolj in

bolj usmerja na graditev našega novega življenja. Na področju proze so se v teh letih uveljavili Paun Broșteanu, Trajan Doban, Aurel Govrila in drugi. Kako že omenjam, prevladuje v prozi tematika iz Narodnoosvobodilne vojske, številni pa so tudi pred in povojni motivi.

Najvidnejši je mladi Brotea-nu, ki v svojih delih sega v predvojno preteklost ter doživetje v prepričljivo pripoveduje o trpljenju majhnih ljudi v času kapitalističnega zatiranja na vasi. Delo mladih dramatikov je manj razvito. Izšli sta dve igri. M. Avramescu je napisal igro "Zažite milin," kjer prikazuje sodelovanje bogatašev z okupatorjem, izkorisčanje delavcev in osvobodilno gibanje. "Zenitev po sili" pa je komedija v enem dejaniu, ki jo je napisal M. Polverezna. Za snov je vzel praznoverje in prezgodnjeno ženitev. Oba dela sta neznačni, tipično začetniški in sta ostali na robu resnejšega literarnega ustvarjanja.

Romunski jezik ima bogat besedni zaklad in omogoča najprefinjenejsa pesniška izražanja. Tako tudi poezija romunske manjšine pri nas teži k čim polnejšemu izrazu. V tem oziru se je že visoko povzpela. Pesnikom je uspelo, da so v specifično obliko (večji del svobodna verza) vnesli svojsko in kleno izražajo. Razumljivo je, da večina pesnikov še ni mogla pokazati svojega pravega profila, ker je še v rasti. Pogosto se dogaja, da pesnik v težnji za preprostim izrazom pada v vsakdanjost ali pa v suho reproducirjanje brez duha svoje osebnosti. To velja tudi za

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

nekaterere mlade romunske pesnike. V tako suho deklarativnost radi zaidejo predvsem pesniki-samouki, najdemo jo pa tudi pri nekaterih že rutiniranih pesnikih in to ne samo v prvem letu "Lumina," ampak celo v zadnjem letniku.

Najlepši razvoj, ki ga opazimo v letnikih romunskega revijalnega stila, brez dvoma kaže pesnik Mi-haj Avrameisku. Od svojih prvi pesmi, ki so v glavnem bile suhe reportaže v verzih, se je povzpel do močnega svojskega izraza. To predvsem lahko opazimo v zadnjih pesmih s temo naša borba za politično in gospodarsko neodvisnost, kjer je nevarnost reportažnega nizanja misli najblžja. Avramescu ima plodno fantazio, njegove podobe so prepričljive. Težave pa ima še z verzom, ki mu rad nedodelan uide izpod peresa.

Ostali vidnejši pesniki so Jon Balan, ki ga odlikuje topla čustvenost in Florika Štefan, občutljiv lirik. Vsi trije mladi pesniki so še izdali po eno pesniško zbirko, kar brez dvoma pomeni pogumen korak na širno področje književnosti. V romunskega revija najdemo še več pesniški imeni, za katere še posebno velja: počakajmo, kaj bo prinesel razvoj.

Cepav je romunska manjšinsko literarno delo šele na pragu, kjer se začenja literatura, moramo priznati, da so kljice močne in lahko pričakujemo, da se bo marsikatera razrasla v globoko korenino in visok vrh.

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

Še ena oceanska ladja

Jugoslovanska trgovska mornarica se je pred dnevi obogatila z velik oceanski parnik, ki so ga imenovali "Kosmaj II."

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd.

NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokosi tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite same one kose, ki vam najbolj ugajajo.

EMPIRE COAL—8202 Broadway
OLGA POCOHONTAS
IMAMO VSAKOVRSTNI PREMOG NAJBOLJE VRSTE
VES PREMOG DOBRO ODRAN
VULcan 3-3416 Anna Fortuna, lastnica

Priporočilo hišnim gospodarjem!

Kadar imate vaše žlebove, forneze ali druga kleparska dela za popravili, se obrnite na nas. nštiramo tudi nove forneze na premag ali plin. Vse delo je jamčeno in cene so zmerne. Se priporočamo v naklonjenosti.

LEO LADIHA
1336 E. 55 ST., UT 1-4076

RAZPRODAJA! Manj kot po ceni na debelo

Non-Skid

PREJE 2.98 - MERE 22x34 INČEV!

- 10-uncna račja podloga
(Ne tenko blago)
- Trdno zvite zanjke
(Se ne brije)
- Prevlečeno z gumijam, se ne spodrsne
- Vsaka preproga se opere in je stalne barve

Luksusno mehke "loop" preproge v raznih dekorativnih barvah, ki spremenijo vašo družabno sobo, stransko sobo, spalnico, otroško sobo, hodnik ali kopalcico v lepoto. Močno in trpežno narejena preproga z podlogo, ki prepreči drsanje na podu. Pravi nakup po tej budžetni ceni! Žal, ne sprejemamo poštnih ali telefonskih naročil.

Vse te barve:

Roza • Siva • Hunter zelena • Plava
Bela • Burgundy • Lawn zelena
Chartruse • Rdeča • Beige

Ta ladja je poprej plula pod angleško zastavo in se imenovala "Lord Glentoran." Vozi s hitrostjo do 11 morskih milij na uro. Dolga je 123.5 metrov. Nosičnost znaša 8,883 ton.

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

Mož umorjene živi nekje v Indiana, njen tri leta star sin pa se nahaja pri njeni materi. Tuji morilec je oženjen in oče.

DELO DOBIJO MOŠKI

MLADI MOŠKI IN ŽENSKE

SAN FRANCISCO, Cal.—Pod obtožbo umora se nahaja 27 let starci Robert Hornbuckle, ki je priznal, da je v prepriku radi žganja in denarja umoril 20-letno Mrs. Cheryl Jane Davis, katere truplo je bilo najdeno, zbrano v kovček njegovega zapuščenega avtomobila.

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

RAZUZDANOST IN PIJAČA POVZROČILA UMOR ŽENSKE

SAN FRANCISCO, Cal.—Pod obtožbo umora se nahaja 27 let starci Robert Hornbuckle, ki je priznal, da je v prepriku radi žganja in denarja umoril 20-letno Mrs. Cheryl Jane Davis, katere truplo je bilo najdeno, zbrano v kovček njegovega zapuščenega avtomobila.

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

DELO DOBIJO MOŠKI

F. G. WADE INC.

Mi bomo razširili naše podjetje in potrebujejo 130 nadaljnih izurjenih delavcev.

INŽENIRJI
graduante kolegija z znanjem v "layout" in "design" podjetij z gonično silo, rafiniranjem olja, kemičnimi tovarji, itd.

DESIGNERS DETAILERS
Products, tools, dies, fixtures and machines.

3751 PROSPECT AVE., HE 1-8887
PRODUCTION POMOČNIKI

Mora imeti izkušnjo splošnega tovarniškega dela; v pomoč je izkušnja dela v plavžih. Vsi štiti. Vas izurimo. Stalno zanimivo delo v produkcijskem oddelku. Prednost ima moški, star 25 do 40 let. Plača od ure.

BRUSH BERYLLIUM
4301 Perkins

ZEMLJIŠČA NAPRODAJ

KO KUPUJETE ALI PRODAJATE
HŠO ALI ZEMLJIŠČE, POSVETUJTE SE Z VEŠČAKOM.

JACK HARLAN
REALTY CO.

2569 Noble Rd. EV 1-1888
Realtors Odprto ob večerih

RAZNO

Stanovanje se odda v najem
3 sobe za \$45 mesečno.
Elektrika, plin in gorkota
vključeno.
Poklicite po 4. uri popoldne.
MU 1-8234

TRGOVSKI LOKALI NAPRODAJ

Mesnica in grocerijska
trgovina v Lakewoodu.
Ima nad \$3,500 tedenskega
prometa. Self-service. Se prodaja po zmerne
ceni ali zamenja.

A. B. RAK
10318 Adelaide Ave., ME 1-2407

MESNICA

na drobno in debelo; nekaj grocerije. Vsa moderna oprema. 10x18
hladilnik. Primeren vhod zadaj; v izvrstnem kraju. Samo kupci se
naj priglasijo.

MONROE 2-4265

SHEET METAL LAYOUT DELAVEC

A-1

Metal Cabinet Line

Stalno delo

Dobra plača od ure

THE RIESTER &
THESMACHER CO.

1526 W. 25

Mašinisti NAJVISJA PLAČA

10% ponočni bonus
Za stalno delo pri vodilnemu izdelovalcu preciznih tiskarskih strojev.

50-letni rekord stanovitosti

- Liberalne podpore delavcem
- Prijetne delovne razmere
- Plačani prazniki
- Plačane počitnice
- Producčijski bonus načrt

Dober prostor za delo
Poklicite SEDAJ Vulcan 3-2000

Harris- Seybold

4510 E. 71st St.

LEWIS

vam nudi

priliko

Dobra plača od ure, nadurno
delo, posebne podpore;
idealne delovne
razmere.

Dela sedaj na razpolago za:

HORIZONTAL

BORING MILL

ENGINE AND

TURRET LATHE

DELNO izurjene moške z nekatерimi
kvalifikacijami, se tudi intervjuirajo.
Zglašite se med 8. in 5. vsaki dan
razen ob sobotah.

LEWIS

Welding & Engineering
Corp.

MACHINE DIVISION

23000 St. Clair Ave., Euclid

MI DAJEMO IN IZMENJAVA EAGLE ZNAMKE . . . TRGOVINA ODPRTA OD PONEDELJKA DO ČETRTKA VKLJU. 10. ZJ. DO 9. ZV.

DELO DOBIJO MOŠKI

AIRCRAFT MACHINISTS MILLING MACHINES

ENGINE LATHES

RADIAL DRILL PRESSES

Si morajo sami vzpostavite delo in
obratovati stroje.

Visoka plača od ure

Employment urad odprt vsaki dan

8.30 do 4. pop.

ob sobotah 8. do 12.

THE

CLEVELAND PNEUMATIC
TOOL COMPANY

3781 E. 77 St., od Broadway

UDOVICA

POVEST IZ 18. STOLETJA

Napisal: I. E. Tomić

Poslovenil: Štefan Klavz

(Nadaljevanje)

"Vidi se, da se vam ne godi hudo, ko imate še šalo in smeh", je rekel podžupan porabivši priliko, da se čim lepše poslovni od kmetov. "Ljudje, le pamet imejte! Ne bodite neumni, in mislite na nevarnost, ki vas more zadeati vsak hip. A ve ženske, zavežite si jezike, in vi moški, pazite se, da vas ne zadejejo neumne ženske glave".

Po teh besedah se je podžupan obrnil ter se odpeljal s svojo kočijo. Podžupan se je odpeljal drugi dan z istim spremstvom pod Kalnik, kjer je našel še bolj pohevne ljudi, in posebno še ženske se niso pričovali z nobeno besedico.

"Čemu govorite o vstaji?", je govoril podžupan svojemu sodniku, ko sta se vračala iz Kalnika. "Sami ste videli, da to ljudstvo še sanja ne o tem, kar se mu predbabči. Ničesar nisem zapazil, prav nič in tako tudi sporocim vicebanu!"

Siromak Saič, kako se je varal! Ceprav je obetač Rafaju, da dobro odpre oči, vendar nič videl. Res je, da so se kmetje potuhnili, ko so videli med seboj podžupana s huzarji. Hlinili so se in delali, ali človek bistrega pogleda — in to Saič ni bil, — bi takoj uvidel, kaj je resnica na njihovih trditvah.

Kmetje so bili veseli, da so tako zvito presleplili podžupana. Gledajoč za njim, ko se je vozil nazaj v Križevce, so se zlobno smejali v Ravni, kakor tudi v Kalniku, rogočajo se gospodi: "Glej, glej! Nekaj so zavohali, dobro, da vemo! Sedaj je treba še preje zasukati rokave, pa naj bo, kar hoče!"

Kmetje so se začeli shajati čim dalje bolj pogosteje, ali zelo oprezzo in še to samo po noči v skrivnih krajinah. Njihovi ovaduhi in seli so prenašali ve-

sti po blatu od, sela do sela in ščivali kmete na upor.

Gospod Rafaj je imel boljši nos od svojega tovariša Saiča. Tiste dni, ko je preživel na svoji grajsčini, se je prepričal še bolj, da vsak hip izbruhne upor med kmeti.

Kar so ravenske kmetice pred podžupanom govorile o njegovem ženi, to je on vse natanko čul, pa je sprevidel, da ne sme držati križem rok. Gospod Rafaj se je prizpravil za vsak slučaj.

Neposlušnega in nezvestnega špana je odpustil, a mesto njega je vzel drugega, ki je limesko hlinil svojo zvestobo napram njemu; sicer pa je bil, kakor vsi drugi.

Gospod Rafaj je napačno storil ker se je sedaj odpuščeni špan postavil na čelo nezadovoljev.

Zadnje dni svečana 1755 je dal gospod Rafaj naložiti na vso vse, kar je bilo vrednega v ravenskem gradu in to bi se bilo moralo pred zoro, da bi nihče ne videl, odpeljati v Varaždin. Istega dne zjutraj se je odpeljal s svojo ženo Amando in Varaždin. Ostalo pa je prepustil volji božji in oskrbi novega špana. Predno se je odpeljal iz Ravne, je še napisal pismo vicebanu Rauchu, kjer mu je rekel, da ne ve, kaj mu je sporočil Saič, a da se boji, da se Saič moti nad kmeti in da gotovo napačno obvesti vicebanu. "Jaz sam", je zaključil Rafaj pismo, "sem bil osebno tam, videl sem na lastne oči in morem zatrdati vasi velemožnosti, da se ne izvrši srečno".

Dobivši službeno izvestje od podžupana Saiča in privatno od svojega znance Rafaia, ni vedel viceban, kaj naj ukrene. Stvar se mu je zdela sumljiva; namegal je iti osebno v Križevce, da vidi, kdo ima prav.